

Sygn. akt II CSK 97/19

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z powództwa I. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Wojewódzkiemu Szpitalowi
Zespolonemu w S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 lipca 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 17 października 2018 r., sygn. akt I AGa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
i zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2 700 (dwa
tysiące siedemset) zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

- I. sp. z o.o. w W. domagała się zasądzenia od Specjalistycznego Szpitala im. (...) w S. (obecnie Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Zespolony w S.) kwoty 110.881,53 zł z odsetkami ustawowymi z tytułu należności za sprzedane pozwanemu materiały medyczne.

Wyrokiem z dnia 19 lutego 2018 r. Sąd Okręgowy w S. zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 110.881,53 zł wraz z odsetkami ustawowymi, a wyrokiem z dnia 17 października 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) zmienił wyrok Sądu Okręgowego w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 108.089,64 z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, a w pozostałej części powództwo oddalił i oddalił apelację pozwanego w pozostałej części.

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, pozwany wskazał przyczyny kasacyjne określone w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. W jego ocenie, istnieje potrzeba wykładni przepisu art. 123 § 1 pkt 1 k.c. wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów w kontekście przebiegu postępowania w przedmiocie zawezwania do próby ugodowej jako czynności przedsięwziętej bezpośrednio w celu zaspokojenia roszczenia.

Zdaniem pozwanego, skarga jest oczywiście zasadna, o czym świadczy to, że „podstawy skargi są trafne i prawidłowo postawione”. Jednocześnie w świetle poglądu Sądu Najwyższego wyrażonego w orzeczeniu w sprawie V CSK 204/16, zaniechanie zbadania, czy zawezwanie do próby ugodowej stanowiło czynność mogącą doprowadzić do realizacji roszczenia, oraz jaki jest jego rzeczywisty cel, i jednocześnie podniesienie zarzutu zasadzającego się na tym „przewinieniu”, powinno skutkować oczywistą zasadnością skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących

rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, powołanie się na przyczynę kasacyjną przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania przez stronę skarżącą, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania, w drodze stosownego jurydycznego wywodu, na czym owe wątpliwości polegają, a także że mają one poważny oraz rzeczywisty charakter i ich rozstrzygnięcie wiąże się z rozpatrywaną sprawą i jest istotne z punktu widzenia wyniku postępowania oraz publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (por. m.in. postanowienia z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ., z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ., z dnia 8 lipca 2008 r. I CSK 111/08, nie publ., z dnia 20 listopada 2015 r., III CSK 269/15, niepubl., z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, niepubl., z dnia 3 sierpnia 2017 r., IV CSK 85/17, nie publ., z dnia 7 grudnia 2017 r., I CSK 499/17, nie publ., z dnia 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 571/17, nie publ.).

Uzasadnienie przedstawione w skardze kasacyjnej jest niewystarczające dla stwierdzenia zaistnienia przedmiotowej przesłanki kasacyjnej. W nowszym orzecznictwie bowiem zdecydowanie przeważa pogląd, że przynajmniej pierwsze zawezwanie do próby ugodowej przerywa bieg przedawnienia a poważniejsze kontrowersje dotyczą tylko przesłanek skuteczności drugiego i kolejnych wezwań

(por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2014 r., V CSK 274/13, nie publ., z dnia 28 stycznia 2016 r., III CSK 50/15, nie publ., z dnia 19 lutego 2016 r., V CSK 365/15, nie publ., z dnia 6 lipca 2016 r., IV CSK 697/15, nie publ., z dnia 12 października 2016 r., II CSK 14/16, nie publ., z dnia 20 lipca 2017 r., I CSK 716/16, nie publ.; z dnia 4 kwietnia 2018 r., V CSK 328/17, nie publ., por. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2018 r., I CSK 693/17, Biul.SN 2019, nr 5, s. 17). Odmienne poglądy, do których zdaje się przychylić Sąd Apelacyjny w niniejszej sprawie – ostatecznie bez korzyści dla pozwanego – wskazujące na konieczność analizowania rzeczywistego celu czynności także w odniesieniu do pierwszego zawezwania, pozostają w zdecydowanej mniejszości, przy czym zostały wyrażone jedynie *obiter dicta*, gdyż w sprawach, na tle których zostały wypowiedziane, przedmiotem sporu były jedynie skutki drugiego zawezwania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2017 r., V CSK 204/16, nie publ. i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2018 r., II CSK 694/17, nie publ.). Ponadto wywody zamieszczone w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2017 r., V CSK 204/16 – poza jedną ogólniejszą tezą, która w tym kontekście traci na wyrazistości i stanowczości – dotyczyły wyłącznie i wyraźnie skutków drugiego i kolejnego wezwania. W najnowszych orzeczeniach Sąd Najwyższy wyraził zaś pogląd, że kwalifikowanie wniosku o zawezwanie do próby ugodowej jako czynności, która jest dokonywana przed sądem bezpośrednio w celu dochodzenia roszczenia w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 1 k.c., oznacza, że każdy wniosek o zawezwanie do próby ugodowej, który spowodował wszczęcie i przeprowadzenie postępowania pojednawczego, przerywa bieg przedawnienia roszczenia objętego wezwaniem, bez względu na to, czy w wyniku tego postępowania doszło do zawarcia ugody, czy też ugoda nie została zawarta. Skutek ten nie nastąpi tylko wtedy, gdy wniosek został zwrócony, odrzucony, bądź wywołane nim postępowanie pojednawcze zostało umorzone (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 2018 r., V CSK 384/17, nie publ. i z dnia 11 kwietnia 2019 r., III CSK 122/17, nie publ.). W tej sytuacji kolejna wypowiedź Sądu Najwyższego co do skutków pierwszego zawezwania do próby ugodowej w kontekście art. 123 § 1 pkt 1 k.c. jawi się jako zbędna, choćby

orzecznictwo sądów powszechnych nie było jeszcze w tej kwestii w pełni ujednolicone.

Skarżący nie wykazał również, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., a więc iż zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.) i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2015 r., III CSK 198/15, nie publ., z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, nie publ., z dnia 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, nie publ., z dnia 27 października 2016 r., III CSK 217/16, nie publ., z dnia 29 września 2017 r., V CSK 162/17, nie publ., z dnia 7 marca 2018 r., I CSK 664/17, nie publ., z dnia 18 kwietnia 2018 r., II CSK 726/17, nie publ., z dnia 5 października 2018 r., V CSK 168/18, nie publ.).

W świetle przedstawionego, dominującego stanowiska Sądu Najwyższego o oczywistej zasadności skargi nie może świadczyć zaniechanie zbadania, czy zawezwanie do próby ugodowej stanowiło czynność mogącą doprowadzić do realizacji roszczenia, oraz jaki jest jego rzeczywisty cel.

Poza tym pozwany odwołał się jedynie ogólnie do trafności podstaw kasacyjnych. Tymczasem w myśl jednolitego stanowiska Sądu Najwyższego, wymagane określone w art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. nie jest tożsame z określonym w art. 398⁴ § 2 k.p.c., co oznacza, że skarżący powinien odrębnie przytoczyć podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie i odrębnie uzasadnić wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, nawet jeżeli argumentacja prawna może się w pewnym zakresie pokrywać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156, z dnia 5 czerwca 2001 r. IV CZ 45/01, OSNC 2001, nr 10, poz. 157, z dnia 10 stycznia 2003 r. V CZ 189/02, nie publ., z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, nie publ., z dnia 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, niepubl., z dnia 11 kwietnia 2018 r., V CSK 547/17, nie publ., z dnia 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 567/17, nie publ.). W tej

sytuacji uzasadnienie oczywistej zasadności skargi nie może poprzestawać na powołaniu naruszeń prawa materialnego wskazanych w podstawach kasacyjnych.

Niezależnie od tego należy zwrócić uwagę, że także uzasadnienie podstaw kasacyjnych w żadnej mierze nie świadczy o oczywistej zasadności skargi. Uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego jest wystarczające dla uchwycenia podstawy faktycznej i ocen prawnych leżących u podstaw rozstrzygnięcia – w tym uznania zarzutu przedawnienia za bezzasadny (por. s. 11-12 uzasadnienia). W kwestii ciężaru dowodu Sąd Apelacyjny kierował się wskazówkami wynikającymi z wyroku Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2016 r., III CSK 50/15.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. oraz – co kosztów - art. 98 § 1 i § 3 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1, art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.